

“Recordant Franz”

Tradicionalment es recomanava que un autor fes l'aprenentatge escrivint relats i després es passés a la novel·la. Així el gran Hemingway va publicar *Tres contes i deu poemes* abans de la seva primera novel·la. Jaume Serra Fontelles ha plantejat la seva carrera a l'inrevés: la novel·la, seguida pels contes. D'aquesta manera, a més, Serra demostra el seu respecte pel gènere del relat.

Mà a les fosques, doncs, és el primer recull de contes del nostre autor. Sembla impossible però és així, perquè en aquest aplec de 27 contes Serra demostra un domini del gènere, des de tots els punts de vista, que no associem gens amb un principiant. De fet, el llibre es pot llegir com una defensa artística del conte i un mostrar de les seves possibilitats literàries. Sigui com sigui, es nota que és una obra feta a consciència, meditada, escrita lentament al llarg dels anys.

Cal situar el Jaume Serra Fontelles contista dins un cert sector de la tradició de la primera i segona lleva generacional de l'alta modernitat, el sector de l'humor, un sector que reuneix figures com Stein, Kafka, Borges, Nabokov. Un humor intel·ligent, una mica fatalista, ben conduït, que serveix d'esquer retòric, element distanciador i mecanisme de defensa. Ara bé, l'humor, amb la seva barreja de seducció i denúncia, no ens ha de cegar davant de la profunditat extraordinària del conjunt, que està fonamentat en una pugna entre contraris, dolor i plaer, dubte i certesa, individu i col·lectivitat, ficció i realitat, veritat i mentida, llibertat i captivitat, relatiu i absolut, memòria i oblit, poder i feblesa, riquesa i misèria, culpa i innocència, raó i misteri, consciència i inconsciència...

Mà a les fosques és un llibre d'una gran riquesa. La riquesa de la forma, la llengua, els continguts. En aquest sentit, per exemple, fa

L'apunt

Jaume Serra ha publicat títols de narrativa, però també de teatre, assajos i estudis històrics. Abans d'aquest *Mà a les fosques*, va publicar *Nit de vetlla*, també a Edicions de 1984, i *L'ombra dels maquis*, *Comèdies de corral*, *Sarsuela de malves*, *Fe de rates*, *El dret al revés*, *Desitja'm sort Madeleine*, *Deixeu-me ser mariner*...

servir la llengua en totes les seves franges expressives, des dels usos més populars fins a l'alta retòrica. O la gran varietat en l'extensió dels textos, el punt de vista, els personatges, els escenaris, els tons...

Serra ha fet un llibre ambiciós, profund, corrosiu, humà, divertit i amè. Això sí, per tal de copsar el valor real del llibre hauran de seguir un consell únic: llegeixin lentament, a poc a poc. Quan comencin a llegir ja ho voldran, alentir el ritme de lectura, perquè és d'aquells llibres que no vols que s'acabin mai i els dosifiques. Irresistible. *

Jaume Serra
ha publicat un recull de relats després d'haver escrit una novel·la
JUANMA RAMOS

MÀ A LES FOSQUES
Jaume Serra Fontelles

Editorial:
Edicions del 1984 (Barcelona, 2013)
Pàgines: 183
Preu: 15 euros

NARRATIVA LLUÍS LLORT

El mercat de la Boqueria i dos debuts

La nova editorial Entrecomes s'estrena amb un llibre sincer, natural i entrañable: *Històries de la Boqueria. Vivències d'una dona de mercat (1918-1952)*, d'Àngela Navarro i Abad, filla del pal de pal·ler del llibre, la seva mare, Carme Abad, la Carmeta per als clients, que va treballar en una parada de fruita del popular mercat barceloní en el període que delimiten les dates del subtítol, fins que les reformes de la plaça de la Gardunya la van exiliar al mercat de Sants en el moment en què en la història de la locomoció es va passar dels carros de cavalls als camions, tot un símptoma d'un canvi més profund del que pot semblar.

“A la Boqueria hi compren molts estrangers. Alguns, passavolants, hi entren encu-

riosits, sabedors del prestigi del mercat.” Aquesta frase no té res d'especial, però data el 1943, demostra que hi ha situacions que no són d'ara. El mercat i la ciutat i les persones Navarro sí que ens dóna a entendre que han canviat, més enllà de la coincidència d'aquesta visió sobre els turistes.

L'autora recrea la vida de l'època a través de les anècdotes i històries relacionades amb el mercat, que narra en format breu, amb intencions narratives i, alhora, memorialistes. Quan ella hi forma part, com ara per acompanyar un jubilat que ensinistra coloms a la plaça de Catalunya, s'hi refereix en tercera persona, per mantenir la distància amb el que explica. Això no impedeix que determinats fragments tinguin una sana mi-

rada infantil, a través de la qual evoca els records.

Els textos, sucosos –des de perspectives històriques, polítiques, socials i emocionals–, d'estil correcte i ben dialogats, van acompanyats d'algunes valuoses fotos i reproduccions de documents i d'un annex final que recull 18 notes sobre teatres i convents que han desaparegut i, entre altres informacions, artistes de l'època com el cantant Pepe Blanco i la ballaora gitana La Chunga.

Com a darrera dada curiosa, el pare de l'autora, Enric Navarro, va crear Industries Zas, que van fabricar les típiques aixetes de llautó de les fonts públiques de la ciutat.

Un debut d'autora i d'editorial, modest, però digníssim. Benvingudes. *

HISTÒRIES DE LA BOQUERIA
Àngela Navarro

Editorial:
Entrecomes (Barcelona, 2013)
Pàgines: 110
Preu: 14,90 euros